

Список використаних джерел:

1. Духовна і науково-педагогічна діяльність ІІ. Огієнка (1882-1972) в контексті українського національного відродження: до 115-річчя від дня народження // *Наук. доповіді другої Всеукраїнської наук.-теорет. конф. (18-19 лютого 1997 р.)*. – Кам'янець-Подільський ; Київ, 1997. – С. 29-33.
2. Іван Огієнко і сучасна наука та освіта // *Наук. зб. Серія історична та філологічна*. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Вип. VI. – С. 245-254.
3. Огієнко Іван (Митрополит Іларіон). Рідна мова / Іван Огієнко ; (Митрополит Іларіон) ; упор., передмова і коментарі М. Тимошика. – К. : НВЦ «Наша культура і наука», 2010. – 435 с.

The article deals with I. Ohienko's views on the development and significance of national literary language, of the writer's literary praxis, wealth of its linguistics and styles palette, on the literary language main function – to be the source of national unity.

Key words: national culture, literary, folk, local languages, writer praxis, language usage, neologism, archaism.

Отримано: 09.05.2016 р.

УДК 811.161.2'38

А. С. Попович

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**МОВОТВОРЧИТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ
У РЕЦЕПЦІЇ ІВАНА ОГІЄНКА**

У статті проаналізовані наукові праці Івана Огієнка щодо особливостей мови художніх творів українських письменників. Об'єктом дослідження стали праці «Історія української літературної мови», «Наука про рідномовні обов'язки», «Наша літературна мова», «Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови» та інші. Увага акцентується на значенні письменників у формуванні української літературної мови та настановах для майстрів пера.

Ключові слова: Іван Огієнко, мовні засоби, художній стиль, індивідуальний стиль письменника, мова творів, українська літературна мова, стилістичні особливості.

Художній стиль посідає особливе місце в історії української літературної мови та «є серцевиною стилістичної системи національної мови» [4, с.247]. Вагомими вважаємо дослідження мовних засобів художнього стилю, з-поміж яких домінують розвідки про індивідуальний стиль письменників (К. Баченко, А. Бевзенко, С. Бирик, І. Білодід, Л. Булаховський, В. Ващенко, П. Гриценко, І. Грицютенко, С. Дорошенко, В. Дроздовський, Н. Дужик, А. Загнітко, М. Жовтобрюх, С. Єрмоленко, В. Калашник, А. Коваль, В. Коптілов, М. Коцюбинська, М. Крупа, Л. Лисиченко, В. Масальський, Л. Масенко, Л. Мацько, Ф. Медведєв, Н. Мех, А. Мойсієнко, І. Ощипко, П. Плющ, Л. Полюга, Л. Пустовіт, Л. Рожило, В. Русанівський, Л. Селіверстова, Л. Скрипник, Н. Сологуб, Л. Ставицька, Г. Сюта, З. Франко, Л. Шевченко, Ю. Шевельов, В. Шпиринкевич та інші).

С. Єрмоленко безспідставно стверджує: «Як галузь українського мовознавства дослідження індивідуального стилю активізувалося в 40-50-і рр.

XX ст., коли з'явилась низка праць про творчість Т. Шевченка, І. Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, І. Франка, Лесі Українки, М. Коцюбинського, П. Тичини, Ю. Яновського та ін.» [2, с.305].

До аналізу окремих аспектів мовотворчості українських письменників долучився відомий учений, мовознавець Іван Іванович Огієнко.

Мовознавчі аспекти спадщини І. Огієнка розглядали у своїх дослідженнях Ф. Бацевич, Т. Беценко, Л. Гнатюк, Й. Дзедзелівський, Л. Домилівська, С. Єрмоленко, В. Задорожний Н. Захлюпана, В. Калашник, В. Коваль, А. Кононенко, В. Ляхоцький, А. Мойсієнко, Л. Полюга, Л. Рева, В. Христенко, Л. Шевченко, Н. Яценко та інші.

Мета нашої розвідки – проаналізувати погляди Івана Огієнка на мовотворчість українських письменників.

З-поміж багатьох «фундаментальних досліджень Івана Огієнка, присвячених тим чи іншим аспектам функціонування, унормування чи походження української мови, особливе місце посідає «Історія української літературної мови» [9, с.43], опублікована у Вінніпезі в 1949 році. Ця праця є етапною для автора, «справжньою, чесною, науково вивреною, не сфальсифікованою, не замішаною на ідеологічних догматах» [9, с.45]. Тут містяться розмисли про роль українських письменників у формуванні української літературної мови.

І. Огієнко говорить, що «пожвавлення національної літератури» розпочав Іван Котляревський і називає цей період «відродженням національного»: «Старий погляд на мову простого народу, як на мову подлу, явно став падати» [8, с.128]. Народною мовою письменник написав «Енеїду», «Оду до кн. Куракіна», а в «Нагалці Полтавці» та «Москалі-чарівнику» «він дуже висміяв ту панівну за його часу мову, якою говорило в Україні середні й вище панство, поволі обмоскволюючись» [8, с.129].

Рік появи «Енеїди» І. Котляревського, 1798 рік, «став поворотною історичною датою в розвії української літературної мови, став її наріжним каменем» [8, с.130]. Водночас мовознавець звертає увагу на вживання в «Енеїді» росіянізмів та архаїзмів і виправдовує це тим, що письменник тоді ще не думав про окремий український правопис.

І. Огієнко перекоонує: «Котляревський міцно поєднав українську мову з українською літературою, – після нього справді нашою літературною мовою остаточно, уже без хитання, стала жива народна мова. І від Котляревського вона стала творчо розвиватися вже свідомо. За прикладом Котляревського пішло багато його наслідувачів, на яких він сильно впливав аж до часу Шевченка» [8, с.132]. Якраз від цього письменника «постала мода писати чужі слова в перекрученій формі, щоб тішити читача» [7, с.204].

«Повістева українська мова» зростала через твори Г. Квітки-Основ'яненка, П. Гулака-Артемовського, О. Стороженка, «гарну мову» мали С. Гребінка, Л. Боровиковський. У «розвії української літературної мови», на думку лінгвіста, брав участь і М. Максимович, який «перший познайомив світ з незрівнянною красою української пісенної поезії», «він показав, що українська мова, народна й літературна, розвинулися органічно зі старої київської «руської» мови» [8, с. 136].

І. Огієнко закликає правильно використовувати синтаксичні одиниці, тому що «вживання дієприслівникових речень при різних підметах веде до граматичної неясности мови». Наприклад, у Г. Квітки-Основ'яненка читаємо: «Побачивши тебе учора, світ мені повернувся» [7, с.161].

Натрапляємо на зауваги мовознавця щодо недоліків художніх творів письменників доби відродження:

- описують переважно село й селян, підтверджуючи цим неможливість українською мовою описати інтелігентське життя;
- у прозі панує переважно «розповідний стиль» і оповідний казковий;
- недостатньо описового матеріалу, тому що «бракує письменникам слів, а на новотвори вони не відважуються»;
- немає готових форм літературного оповідання і добору мовних засобів;
- мова творів занадто «простацька, переповнена простонародними виразами» і етнографічним матеріалом, «часто переходить на мову простонародну, а то й вульгарну»;
- «не було згоди щодо обсягів української мови, як мови літературної»;
- трапляється переключення чужих слів (О. Стороженко), двомовність українських письменників, послуговування росіянізмами «навіть у ліпших Шевченкових творах» [8, с.137-139].

І. Огієнко «наріжною підвалиною літературної мови» визнав мову Тараса Шевченка: «зрозумів складно мови», «живим словником» йому стала українська пісня, намагався уникати мовної штучності, полонізмів і архаїзмів, «уникав опрощення, уникав того розговірною жаргону», «оминав чужі слова», хіба що для емоційно-експресивного забарвлення, використовував старослов'янізми «як мальовничу окрасу поетичного стилю» [8, с.142-144]. Лінгвіст характеризує стилістичні особливості художніх творів Т.Шевченка і беззаперечно стверджує: «Шевченкова мова мала всі якості, щоб стати мовою літературною: вона була найчистіша серед мов усіх тодішніх письменників» [8, с.145]. Мова творів великого письменника була простою й зрозумілою: «речення будують по-народному», переважають «рівнорядні речення, а не накопичення підрядних речень до одного головного» [8].

Мовностилістичні особливості творчості Т. Шевченка учений аналізує в книзі «Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови» (1961 р.), складниками якої є три розділи: «Шевченко як творець української літературної мови», «Передмова до словника» і «Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови». І. Огієнко, високо поцінуючи творчість видатного письменника, констатує, що «Шевченкова мова – високе цінне джерело для вивчення української мови...» [5, с.38]. Водночас наголошує на таких аспектах будівничого української літературної мови, як народність мови, її пісенність, простота і ясність, мальовничі епітети, синонімічне багатство, новотвори, релігійний стиль, використання народних вірувань, уникання архаїзмів, полонізмів та іншомовізмів, опрощення.

С. Єрмоленко, А. Мойсієнко та Л. Гнатюк звертають увагу на студії І. Огієнка й небезпідставно стверджують: «Такого детального аналізу мовної структури Шевченкових творів, як у мовознавчих працях І. Огієнка, у славистиці небагато» [1]. Т. Вільчинська також потлумачує вартісність наукових розмислів І. Огієнка, який «відкрив для українців нові грані таланту Т. Шевченка» [3, с.176], зокрема «щодо релігійного стилю Шевченкової мови, її народності, словника мови «Кобзаря», укладеного І.Огієнком, і под.» [3, с.177].

Науковець визнавав П. Куліша «першим письменником і першим ученим, що зовсім свідомо творив українську літературну мову», «ідеологом і будівничим української літературної мови», найкращим стилістом [8, с.144, 149]. Письменник «пильнував про красу слова і творів, ніколи не занедбував форми, завжди пильнував підносити культуру своєї мови, чому форма його творів звичайно була досконалою. Кулішева мова – мова високої якості, якої за його часу ніхто не тільки не перевищив, але й не досяг її» [8, с.152]. Адже тільки рідною мовою можна передати «глибокі задушевні думи і прагнення», «сердечні почування». П. Куліш «свідомо працював над підвищенням культури української літературної мови, витягуючи її зі стану

«змужичілості» [8, с. 149]. І. Огієнко зауважує про Кулішеві новотвори (неологізми), багато з яких «такі прийнялися в нашій літературній мові й позосталися в ній досі» та багатство словника його творів [8, с. 151-152]. Але в описових частинах «Чорної ради» письменник «не міг дати своїй мові повної волі» [8, с. 162].

Зразковою для вивчення учений вважає мову Марка Вовчка, багату на фразеологізми, з «чистою складнею»; роман «Люборазцькі» А. Свидницького називає «барвистим» [8, с. 162]. Дослідник пише: Марко Вовчок «набула собі мову, яку досі ще ніхто не перевищив красою та щирою народністю», вона розуміла, що «для доброї літературної мови не все з мови народної може годитися» [7, с. 147].

І. Нечуй-Левицький – письменник з широким розмахом європейсько-го зразка», з багатою мовою, якою він послуговується в розмовх персонажів, змальовуючи картини природи чи глибокі психологічні переживання» [8, с. 163]. І. Огієнко захоплюється його дієсловами руху: *совати ноги, брела, нікали з кутка в куток, притеребились, присурганились, вештались, посунулись, поплелася, топче стежку, плутатись* та фразеологізмами на означення руху: *надула губи, насупив брови, здавив губи, сціпила зуби, ламала руки, зняла руки до Бога, махнула рукою, руки опустила, за боки бралися* і т. ін.

За переконаннями І. Огієнка, стежили за чистотою мови Ганна Барвінок, Марія Загірня, О. Кониський, Панас Мирний, М. Старицький, Л. Старицька-Черняхівська, С. Черкасенко, Л. Глібов, Я. Щоголів, М. Старицький, Б. Грінченко. Водночас негативні завваги висловлює учений до мови творів М. Кропивницького та І. Карпенко-Карого: «мова народна, але часто нечиста й невироблена» [8, с. 163].

Вершинною прозовою мовою є твори М. Коцюбинського з багатим словником, українською фразеологією, «Він єдиний в нашій літературі сміліше подав руку до мови галицької («Тіні забутих предків» 1911 р.) й умів її помистецькому поєднати з мовою наддніпрянською» [8, с. 164].

Видатне місце в розвої української літературної мови посідала Леся Українка, яка дбала про «всукраїнськість своєї мови», її твори «завжди мають добірну досконалу стилістичну форму, з кричі викутий словник» [8, с. 166], вона сміливо вживала новотвори, але з великим тактом і обережністю.

І. Огієнко досліджував поступ Івана Франка, який спочатку мало працював над культурою своєї мови, пишучи галицькою говіркою, використовував численні діалектизми, провінціалізми, полонізми, а потім вивчив літературну мову. Тому вніс зміни до другого видання збірки віршів «З вершин і низин», а над мовою наступних своїх творів працював старанно («Зів'яле листя», «Мій ізмарагд», «Іван Вишенський» та інші). Мовознавець визнає: «Сорок літ працював Франко на літературній ниві і хоч не виробив зразкової мови, проте важливість літературної мови він розумів і свідомо йшов до неї. Мук слова спочатку він мало знав, але пізніш скуштував і всю їх солодкість, і всю тяготу та тернистість» [8, с. 184].

І. Огієнко стверджує, що В. Щурат, В. Пачовський, Н. Кобринська, У. Кравченко, Ю. Опільський, В. Будзиновський, Т. Бордуляк не дбали про мову своїх «писань». Мова Б. Лепкого – галицька літературна мова, переповнена полонізмами. До соборної літературної мови наблизилися твори А. Чайковського, О. Маковея, І. Филипчак. Гуцульською й покутською говіркою писали В. Стефаник, Марко Черемшина й Л. Мартович: «Говірка в Стефаніка зовсім природна річ, бо він вкладає її в уста своїх селян, яких описує, авторські ж пояснення подає звичайною галицькою мовою»; збірки Марка Черемшини «писані чистою гуцульською говіркою» [8, с. 186]. Г. Хоткевич, М. Коцюбинський, Ю. Федькович, С. Воробкевич також послуговувалися гуцульською говіркою, лише О. Кобилянська «вибилась уже понад говірковий регіональний рівень» [8, с. 187].

Після 1917 року українська літературна мова «вступила на правдиву, доти не бувалу путь свого розвою, що в кінці таки привів її до повного зросту й вироблення, якого спинити вже не було сили» [8, с.189]. Зміцнило розвій літературної мови проголошення самостійності України в 1918 році й «українська мова остаточно стала мовою літературною» [8, с.190].

Дбали про добірливу українську мову М. Вороний, С. Черкасенко, О. Олесь, Г. Чупринка, П. Тичина, М. Бажан, О. Влизько, В. Мисик, М. Семенко, Д. Фальківський, С. Плужник, В. Сосюра, М. Рильський, М. Зеров, М. Драй-Хмари, П. Филипович, Юрій Клен, А.Кашченко та інші.

Учений-лінгвіст із захопленням говорить про послуговування М. Рильським подвійними формами (*у доброду – у добрім, ходить – ходити, свогого – свого, сміяться – сміються*), тому що «з глибокої давнини обидві» [7, с.192]. Письменник проти того, щоб зовсім не використовувати архаїзми, зокрема в перекладі «Роману про Трістана та Ізольду» вживає такі слова: *благословен, город, ратна справа, зрадувався, посланець* та інші [7, с.153].

І.Огієнко зазначає, що мова творів В. Винниченка переповнена росіянізмами й жаргонізмами, «але описова техніка висока» [8, с.192].

Блискучими стилістами мовознавець вважає М. Хвильового (його роман «Вальдшнепи» – це взірць доброї літературної мови), Ю. Яновського, Остапа Вишню, В. Підмогильного, Г. Косинку, А. Головка, М. Куліша, О. Корнійчука, Н. Рибака та інших. Але твори багатьох українських письменників, які працюють в Україні «під советами, позбавлені всякої волі у виборі теми для своїх писань..., літературна мова в них першорядна, але самі твори часто свистуни...» [8, с.193].

Прекрасна літературна мова в С. Маланюка, Л. Мосендза, О. Ольжича, І. Багряного, Ірини Вільде. Є зауваження в дослідника до мови творів Ю. Липи («нерівна й ряба мова»), У. Самчука, Т. Осьмачки («добра мова, але занадто темна»), Ю. Косача (мова «часом робить враження штучної з каміннонерушливим стилем»), Н. Королевої («мова її нечиста»).

У «Нашій літературній мові» Іван Огієнко тлумачить помилки, які надібує у творах письменників: неправильне вживання слів *свого* і *його* (І. Филипчак); невинуватий пропуск слів (О. Ржепецька); неправильний порядок слів, що «затемнює мову»; стилістично невинуватне вживання архаїзмів, локалізмів, варваризмів, невідалих неологізмів і вульгаризмів; фразеологізми, скальковані з російської мови; неукраїнське вживання відмінків; заміна літературної мови на мішану, «провінціальну»; непотрібне повторення слів (М. Коцюбинський); віддієслівні іменники на *-ння*, *-ття*.

Позивним, на думку вченого, є те, що українські письменники (Т. Шевченко, П. Куліш, Марко Вовчок, Панас Мирний, М. Коцюбинський, Б. Грінченко та інші) завжди дбали про гнучкість і милозвучність української мови: чергування *у – в* та *і – ї*, *увесь – ввесь*, *з – із – зо*, *о – і* в приїменниках і префіксах, *с-* та *з-* з *іс-*, *із* (з *ніг ізвалить, як ізлізти*); приставкове *і* на початку слова; уживання *від – од* (Т. Шевченко, М. Старицький, М. Коцюбинський, Леся Українка, О. Олесь надавали перевагу *-од*) та інше. Детально аналізує мовознавець вживання письменниками знахідного відмінка іменників чоловічого роду однини у формі родового (І. Котляревський, С. Гребінка, Т. Шевченко, П.Куліш, А. Свидницький, І. Нечуй-Левицький, Панас Мирний, О.Кобилянська, Леся Українка, В. Винниченко, У. Самчук, І. Багряний), знахідного множини у формі називного (П. Куліш, Марко Вовчок, А. Свидницький, І. Нечуй-Левицький, М. Рильський), числівникового підмета (Г. Квітка-Основ'яненко, П. Куліш, Марко Вовчок, А. Свидницький, І. Нечуй-Левицький, Б. Грінченко), двоїни (Т. Шевченко, Л. Глібов, Ю. Федькович, А. Свидницький, І. Франко, Б. Грінченко, О. Маковей, Б. Лепкий) тощо.

Як ілюстративний матеріал Іван Огієнко залучає твори українських письменників у студії «Наша літературна мова. Як писати й говорити політературному» (І. Котляревський, О. Стороженко, Т. Шевченко, П. Куліш, Марко Вовчок, Ю. Федькович, І. Нечуй-Левицький, М. Старицький, Б. Грінченко, О. Кобилянська, Б. Лепкий, С. Черкасенко, О. Олесь, Іван Ле, О. Вишня, З. Тулуб, М. Рильський, Ю. Смолич, В. Підмогильний, В. Собко, Л. Смілянський, П. Колесник, Є. Кравченко, О. Ільченко, Н. Рибак, О. Гончар).

Цікавими тут є роздуми науковця про стилістичні функції префіксів [6, с.144-161], зокрема читаємо: «отож, коли треба зазначити, що хтось (підмет, один чи кілька робив щось чи терпів дуже довго, а це допроваджувало його до перетому, до гніву, до жалю й т. ін., то це конче зазначаємо складеною приставкою *попо-*» [6, с.152]: *Так вона мені попокланялась, попопросила мене; Що попоплакала мати* (Б. Грінченко); *У школу оддали, і там чимало поповчили* (Т. Шевченко); *Попотупкались коло нього* (А. Свидницький) й далі: «Для зазначення найдавнішого часу дії чи стану часом уживається навіть потрійна приставка *попона-*» [6, с.153]: *Попонаписував по всіх повітах*.

У більшовицько-комуністичний період розвитку української літературної мови вважалось, що діалектизми й архаїзми вживає тільки відстале населення, мова села – «назадництво, куркульство, а омосковлена мова міського робітника – мова зразкова» [8, с.214]. Тому І. Огієнко безапеляційно пише: «Таким своїм поступуванням, підступнішим, як то було за царських часів, більшовики намагаються задержати розвій української літературної мови з середини й кинути її в анархію. Ці нечувані нові скорпіони на розвиток нашої мови часом справді спинюють, але ніколи не зможуть знищити його. Мова – витвір духу, а духу ніхто й ніщо не в силі знищити» [8, с.216].

Вартісним складником «Науки про рідномовні обов'язки» є розділ «Письменник і рідна мова», у якому І. Огієнко наважується подати настанови для письменників:

- досконало знати літературну мову й вимову, дбати про багатство свого активного словника та поповнювати ці знання упродовж життя;
- використовувати в художніх творах слова «небуденні, соковиті, промовисті, яскраві»; діалектизми – з певною стилістичною навантагою, а архаїзми – в мові персонажів;
- глибоко знати й відчувати рідну синоніміку, турбуватись про точність використання синонімів;
- послуговуватись небуденними епітетами (прикметниковими й прислівниковими);
- творити нові «добрі» слова (неологізми), тому що це ознака талановитого письменника;
- мова повинна бути поетичною з небуденними метафорами, персоніфікаціями, порівняннями, епітетами;
- вживати тільки форми слів, уналежені до літературної мови (інше – «недозволений прогріх супроти своєї літературної мови»);
- застосовувати усталені в соборній літературній мові наголоси;
- турбуватись про чистоту літературної мови, не вживати «ялових чужих» слів (іншомовізмів) та кальок;
- виробити національний світогляд й виховувати у читачів «патріотичні все-національні» почуття;
- дбати про видання творів без мовних помилок і одруківок [7, с.50-54].

Отже, у студіях Івана Огієнка подибуємо завваги про мовні особливості художніх творів українських письменників, відтак простежуємо генезу художнього стилю. Мовознавець своїми працями засвідчив вагому роль творців слова у формуванні української літературної мови.

Список використаних джерел:

1. Єрмоленко С.Я. Мовотворчість Тараса Шевченка в слов'янській рецепції XIX-XXI ст. / С.Я. Єрмоленко, А.К. Мойсієнко, Л.П. Гнатюк // Мовознавство. — 2013. — №2-3. — С. 100-112.
2. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності : (стилістика та культура мови) / С.Я. Єрмоленко. — К. : Довіра, 1999. — 431 с.
3. Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : науковий збірник : серія історична та філологічна / [редкол.: С.А. Копилов (гол. ред.), В.С. Прокопчук, Л.М. Марчук (відп. ред.) та ін.]. — Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. — Вип. XI. — 392 с.
4. Мацько Л.І. Стилістика української мови: підручник / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько ; за ред. Л.І. Мацько. — К. : Вища школа, 2003. — 462 с.
5. Митрополит Іларіон. Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови [Електронний ресурс] / Митрополит Іларіон. — Вінніпег : Видання товариства «Волинь», 1961. — 256 с. — Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua/movoznavstvo/1591-ilarion-mitr-ogiyenko-i-gramatichno-stilistichniy-slovník-shevchenkovoyi-movi>.
6. Митрополит Іларіон. Наша літературна мова. Як писати й говорити по літературному. Частина 2 [Електронний ресурс] / Митрополит Іларіон. — Вінніпег : Видання товариства «Волинь», 1969. — 263 с. — Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua/movoznavstvo/1588-ilarion-mitr-ogiyenko-i-nasha-literaturna-mova-yak-pisati-y-govoriti-po-literaturnomu>.
7. Огієнко І. Рідна мова / І. Огієнко (Митрополит Іларіон) ; упоряд., авт. передмови та коментарів М.С. Тимошик. — К. : Наша культура і наука, 2010. — 436 с.
8. Огієнко І.І. (Митрополит Іларіон). Історія української літературної мови / І.І. Огієнко (Митрополит Іларіон) ; упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та прим. М.С. Тимошик. — К. : Либідь, 1995. — 296 с.
9. Тимошик М. «Смиренний богомолець за кращу долю українського народу». Маловідомі сторінки життя й діяльності Івана Огієнка / М. Тимошик // Огієнко І.І. (Митрополит Іларіон). Історія української літературної мови / упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та прим. М.С. Тимошик. — К. : Либідь. — С. 7-47.

In the article the research papers of Ivan Ohiyenko due to the features of art works by Ukrainian writers are analyzed. The books «History of Ukrainian literary language», «The Science of native language duties», «Our literary language», «Grammatic and stylistic dictionary of Shevchenko's language» and others became the object of the research. Attention is paid to the role of writers in the formation of Ukrainian language and guidelines for masters of the pen.

Key words: Ivan Ohiyenko, language tools, artistic style, individual style of the writer, language of works, Ukrainian literary language, stylistic features.

Отримано: 24.10.2016 р.